

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Б.М.Коржик, С.В.Нестеренко

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОХОРОНА ПРАЦІ В БУДІВНИЦТВІ”

(для студентів 5 курсу денної форми навчання
напряму підготовки 0921 “Будівництво”,
спеціальності 8.092101 “Промислове та цивільне будівництво”)

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни “Охорона праці в будівництві” (для студентів 5 курсу денної форми навчання напряму підготовки 0921 “Будівництво”, спеціальності 8.092101 “Промислове та цивільне будівництво”) / Укл.: Б.М. Коржик, С.В. Нестеренко –Х.: ХНАМГ, 2009. - 15с.

Укладачі: Б.М. Коржик,
С.В. Нестеренко

Рецензент: Ю.І. Жигло

У виданні міститься програма навчальної дисципліни і робоча програма навчальної дисципліни, тематичний план навчальної дисципліни, її зміст за модулями й темами, плани лекційних занять, завдання до самостійної та індивідуальної роботи студентів, питання для самоконтролю знань, перелік рекомендованої літератури, заходи поточного та підсумкового контролю знань студентів.

Затверджено на засіданні кафедри “Безпека життєдіяльності”,
протокол №4 від 18.11.2009р.

© Коржик Б.М., ХНАМГ, 2009
© Нестеренко С.В., ХНАМГ, 2009

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Програма навчальної дисципліни	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни “Охорона праці в будівництві ”	7
2. Робоча програма навчальної дисципліни	9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	9
2.2. Тематичний план дисципліни	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента.....	10
2.3.1 Лекційний курс	10
2.3.2 Лабораторні заняття (денне навчання)	12
2.4. Індивідуальні завдання (курсовий проект (робота), РГР, контрольна робота тощо).....	13
2.5. Самостійна навчальна робота студента	13
2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту	13
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення	14

ВСТУП

В результаті вивчення дисципліни “Охорона праці в будівництві ” студент повинен глибоко знати і вміти застосовувати на практиці законодавчу та нормативну-правову базу охорони праці в будівельній галузі в процесі виконання будівельно-монтажних робіт, у виробничому середовищі, при взаємодії працюючих з промисловим обладнанням і технологічними процесами.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГС ВОУ МОНУ “Освітньо-кваліфікаційна характеристика напряму підготовки 0921 “Будівництво ” за спеціальністю 8.092101 “Промислове та цивільне будівництво ” , 2006 р.
- ГС ВОУ МОНУ “Освітньо-професійна програма напряму підготовки 0921 “Будівництво ” за спеціальністю 8.092101 “Промислове та цивільне будівництво ” , 2006 р.
- СВО ХНАМГ “Навчальний план напряму підготовки 0921 “Будівництво ” освітньо-кваліфікаційного рівню 8.092101 магістр спеціальності “Промислове та цивільне будівництво ” , 2007 р.

Програма навчальної дисципліни “Охорона праці в будівництві” ухвалена кафедрою “Безпека життєдіяльності”, (протокол № 4 від 18.11.2009 р.) та Вченою радою факультету «Електричний транспорт», погоджена з випускаючою кафедрою «Будівельні конструкції»

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОХОРОНА ПРАЦІ В БУДІВНИЦТВІ”

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: надати майбутнім магістрам теоретичні знання і практичні навички щодо аналізу та розробки безпечних та нешкідливих умов праці на виробництві, а також для прогнозування і прийняття оптимальних рішень в умовах нештатних ситуацій по захисту працюючих від можливих негативних наслідків.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: законодавча та нормативно-правова основа охорони праці та соціального страхування від нещасних випадків у будівництві щодо їх організації, управління, нагляду і контролю, методики підготовки комплексних заходів з охорони праці в колективних договорах (від розробників).

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки магістра

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Організація будівництва	Виконання магістерської роботи
Технологія будівельного виробництва	
Безпека виробничих процесів	
Електробезпека в будівництві	
Пожежна профілактика в будівництві	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Охорона праці в будівництві – (4,5 / 162)

ЗМ 1.1. Засади державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві. Класи ризику виробництва та страхові внески у Фонд страхування від нещасних випадків на виробництві. Система фінансування страхування від нещасного випадку на виробництві.

ЗМ 1.2. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

ЗМ 1.3. Облік умов та безпеки праці в будівництві. Порядок їх підрахунку та оцінки і види статистичної звітності. Методика підготовки комплексних заходів з охорони праці в колективних договорах.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
<p>Студент повинен знати: законодавчу та нормативно-правову базу охорони праці в будівництві; принципи державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві; класи ризику та методику визначення розміру страхових внесків; порядок розслідування та обліку профзахворювань та аварій на виробництві; принципи планування та фінансування заходів з охорони праці і систему показників державного обліку умов та безпеки праці.</p>	<p>Виробнича: організація безпечних та нешкідливих умов праці та повна компенсація всіх видів шкоди потерпілим на виробництві.</p> <p>Соціально-виробнича: управління охороною праці; розслідування та облік профзахворювань та аварій на виробництві; фінансування заходів з охорони праці.</p>	<p>Проектувальна: розробка проектної документації на будівництво з використанням сучасних технологій та вимог охорони праці.</p> <p>Організаційна: організація безпечних та нешкідливих умов праці на основі використання ефективних техніко-економічних рішень та інформаційних систем і технологій.</p> <p>Виконавська: розробка комплексних заходів та засобів щодо виконання нормативних вимог охорони праці.</p> <p>Дослідницька: впровадження науково-дослідних розробок у виробництво.</p>

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Основи охорони праці. Підручник/ За ред. К.Н. Ткачука і М.О. Халімовського. – К.: Основа, 2008. – 472 с.
2. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про охорону праці”. – К., 21.11.2002 р., №229-IV.
3. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”. – К., 23.09.1999р., №1105-XIV.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

«Охорона праці в будівництві»

Мета: теоретична та практична підготовка фахівців з охорони праці здатних працювати на виробництві, в органах державної виконавчої влади та у вищих навчальних закладах. Предмет вивчення у дисципліні: законодавча та нормативно-правова база охорони праці у будівництві щодо її організації, нагляду та контролю, проведення навчання та інструктажів, страхування від нещасних випадків на виробництві, державна система показників обліку умов та безпеки праці.

Модуль 1. Охорона праці в будівництві – (4,5/162)

ЗМ 1.1. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”.

ЗМ 1.2. Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві.

ЗМ 1.3. Фінансування та звітність про стан охорони праці.

«Preventive measures in building»

The purpose: theoretical and practical preparation of the experts on protection of work capable to work on manufacture, in bodies of state executive authority and in higher educational institutions.

Subject of study at discipline: legislative and normative-legal base of protection of work in construction concerning its organization, supervision and control, re-

alization of training and instructing, insurance upon accidents on manufacture, state system of parameters of the account of conditions and safety of work .

The module 1. Protection of work in the construction. – (4,5/162).

SM 1.1. The law of Ukraine “About obligatory state insurance upon accident on manufacture”.

SM 1.2. Investigation of accident on manufacture.

SM 1.3. Financing and reporting about a condition of protection of work.

Цель: теоретическая и практическая подготовка специалистов по охране труда способных работать на производстве, в органах государственной исполнительной власти и в высших учебных заведениях.

Предмет изучения у дисциплины: законодательная и нормативно-правовая база охраны труда в строительстве относительно ее организации, надзора и контроля, проведения обучения и инструктажей, страхования от несчастных случаев на производстве, государственной системы показателей учета условий и безопасности труда.

Модуль 1. Охрана труда в строительстве – (4,5/162).

СМ 1.1. Закон Украины “Об всеобщем государственном страховании от несчастного случая на производстве”.

СМ 1.2. Порядок расследования несчастных случаев на производстве.

СМ 1.3. Финансирование и отчетность о состоянии охраны труда.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, Спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Семестри	Загальний обсяг		Годин								Іспити (сем.)	Заліки (сем.)
		Кредити	Години	Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
					Лекції	ПЗ, семінари	Лабораторні роботи		КР	КП/Кур	РГР		
Спеціалізація 8.092101. 03	9	4,5	162	72	36	-	36	90	-	-	-	9	-

2.2. Тематичний план дисципліни

Модуль 1. Охорона праці в будівництві (4,5/162)

ЗМ 1.1. Засади державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві (1,5/54).

1. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві.
2. Класи ризику виробництва та страхові внески підприємств.
3. Система фінансування страхування від нещасних випадків на виробництві.

ЗМ 1.2. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, профзахворювань та аварій на виробництві (1,5/54).

1. Класифікація та розслідування нещасних випадків на виробництві.
2. Розслідування та облік професійних захворювань.
3. Класифікація техногенних аварій.
4. Розслідування та облік аварій на виробництві.

ЗМ 1.3. Державні показники обліку умов та безпеки праці в будівництві (1,5/54).

1. Види статистичної звітності з умов та безпеки праці.
2. Показники оцінки умов та безпеки праці.
3. Комплексні заходи з охорони праці в колективних договорах.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента.

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	4,5 /162	36	-	36	90
ЗМ 1.1	1,5 / 54	12	-	8	30
ЗМ 1.2	1,5/54	15	-	22	30
ЗМ 1.3	1,5/54	9	-	6	30

2.3.1. Лекційний курс (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	8.092101 ПЦБ, спеціалізація 8.092101.03 ОПБ
1	2
Модуль 1. Охорона праці в будівництві	
ЗМ 1.1 Засади державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві	
Тема 1. Закон України про страхування від нещасного випадку на виробництві, його засади	1,5
Тема 2. Страхування працюючих та класи ризику видів економічної діяльності	2,0
Тема 3. Види компенсацій потерпілим при страхових випадках на виробництві	2,0
Тема 4. Інтегральні показники ризику та страхові внески підприємств	2,0
Тема 5. Система фінансування страхування від нещасних випадків на виробництві	2,0
Тема 6. Розрахунок розмірів компенсацій при страхових випадків	2,0

Продовження табл.

1	2
Тестування за ЗМ 1.1	0,5
Всього за ЗМ 1.1:	12,0
<i>ЗМ 1.2 Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві</i>	
Тема 7. Порядок розслідування та його основні положення	2,0
Тема 8. Класифікація нещасних випадків на виробництві та їх облік	2,0
Тема 9. Розслідування нещасних випадків на виробництві	4,0
Тема 10. Спеціальне розслідування нещасних випадків	2,0
Тема 11. Професійні захворювання, їх розслідування та облік	2,0
Тема 12. Класифікація аварій на виробництві та їх розслідування	2,0
Контрольна робота за ЗМ 1.2	1,0
Всього за ЗМ 1.2:	15,0
<i>ЗМ 1.3 Облік умов та безпеки праці в будівництві</i>	
Тема 13. Форми державного обліку умов та безпеки праці	2,0
Тема 14. Порядок визначення показників умов та безпеки праці	2,0
Тема 15. Планування та фінансування охорони праці в будівництві	2,0
Тема 16. Методика підготовки комплексних заходів з охорони праці	2,0
Індивідуальне семестрове завдання за ЗМ 1.3	1,0
Всього за ЗМ 1.3:	9,0
Усього	36,0

2.3.2. Лабораторні роботи (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	8.092.101 ПЦБ, спеціалізація 8.092101.03 ОПБ
<i>ЗМ 1.1 Державна політика та гарантії прав на охорону праці</i>	
ЛР 1. Дослідження методики визначення видів та розміру компенсації потерпілим на виробництві	4,0
ЛР 2. Визначення інтегральної оцінки та класу ризику виробництва	2,0
ЛР 3. Дослідження методики розрахунку розміру страхових внесків підприємств	2,0
Всього за ЗМ 1.1:	8,0
<i>ЗМ 1.2 Державне управління, нагляд та контроль за охороною праці</i>	
ЛР 4. Дослідження параметрів мікроклімату робочої зони	2,0
ЛР 5. Методи дослідження ефективності засобів боротьби з вібрацією	2,0
ЛР 6. Дослідження природного і штучного освітлення	2,0
ЛР 7. Дослідження механічної вентиляції в виробничих приміщеннях	2,0
ЛР 8. Дослідження стійкості стрілових кранів	2,0
ЛР 9. Дослідження електричного поля при замиканні на землю і його впливу на людини	2,0
ЛР 10. Дослідження методів випробувань електрозахисних засобів	2,0
ЛР 11. Визначення температури спалаху рідин у закритому тиглі	2,0
ЛР 12. Дослідження методики визначення причин нещасних випадків та заходів щодо їх попередження	2,0
ЛР 13. Дослідження методики розслідування та обліку професійних захворювань	2,0
ЛР 14. Дослідження методики розслідування та обліку аварій на виробництві	2,0
Всього за ЗМ 1.2:	22,0
<i>ЗМ 1.3 Планування та фінансування охорони праці в будівництві</i>	
ЛР 15. Визначення комплексних заходів з охорони праці в колективних договорах	2,0
ЛР 16. Дослідження методики планування та фінансування охорони праці в будівництві	2,0
ЛР 17. Дослідження показників безпеки та умов праці в будівництві	2,0
Всього за ЗМ 1.3:	6,0
Усього:	36,0

2.4. Індивідуальні завдання (курсний проект/робота, РГР, контрольна робота тощо)

По результатам вивчення матеріалу ЗМ 1.2 студенти на заняттях виконують контрольну роботу, яка включає три питання.

Після ЗМ 1.3 виконується індивідуальне завдання присвячене розробці комплексних заходів з охорони праці в колективному договорі.

Усього на два види індивідуальних завдань передбачено 30 годин СРС.

2.5. Самостійна навчальна робота студента

При викладанні дисципліни передбачається самостійне поглиблене вивчення наступних теоретичних питань

1. Теми 1-6 – 30 годин.
2. Теми 7-12 – 15 годин.
3. Теми 13-16 – 15 годин.

Крім цього на підготовку до контрольної роботи і індивідуального завдання передбачається по 15 годин.

Загалом обсяг самостійної роботи – 90 годин.

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів %
Модуль 1. Поточний контроль	60
ЗМ 1.1 Тестування	20
ЗМ 1.2 Контрольна робота	20
ЗМ 1.3 Індивідуальне завдання	20
Підсумковий контроль по модулю 1 (іспит)	40
Всього за модулем 1	100

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується (теми)
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, -К.,2007.	ЗМ 1.1.(т.1-6)
2. Про затвердження порядку визначення страхових тарифів... Постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2000р. №1423	ЗМ 1.1.(т.2,4)
3. Закон України “Про страхові тарифи...”, -К.; 22.02.2001р.	ЗМ 1.1.(т.4,5)
4. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, -К.; 2004.	ЗМ 1.2.(т.7-12)
5. Положення про державну систему обліку умов та безпеки праці, -К.; 1995	ЗМ 1.3.(т.13-16)
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
Електронні сайти мережі Internet: http://www.dnopr.kiev.ua Нормативні документи; http://zakon.rada.flov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi - Вся база «Законодавство України» http://normativ.com.ua Нормативні документи	ЗМ 1.1.-1.3. (т.1-16)
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп’ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Лабораторний практикум. Охорона праці в будівництві. Навч. посібник за ред. Коржика Б.М.- ХНАМГ, 2008	ЗМ 1.1-1.3. (т.1-9)

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни “Охорона праці в будівництві” (для студентів 5 курсу денної форми навчання напряму підготовки 0921 “Будівництво”, спеціальності 8.092101 “Промислове та цивільне будівництво”)

Укладачі: Борис Михайлович Коржик

Світлана Володимирівна Нестеренко

План 2009, поз. 295 Р

Підп. до друку 24.11.2009	Формат 60x84 1 /16	Папір офісний
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 0,7	Обл.-вид. арк. 1,0
Замовл № 5713	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, вул. Революції, 12